Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XV — Reus, Dijous 13 de Septembre de 1900 — Núm. 3.665

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerías d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6.
No 's retornan los originals encara que no 's publiquin.

Redacció y Administració
PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes . . . . Ptas. 1
n provincias trimestre . . . . . » 3'50
Extranger y Ultramar . . . . . . » 7
Anuncis, á preus convencionals.

Farmacia Serra

12 ANYS de continuadas curacions y d' una aceptació general, son las millors probas pera demostrar que 'l XAROP SERRA es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sía tota classe de...... TOS

La que paga més contribució de la provincia.

ACADEMIA FRŒBELIANA

Baix l' advocació de Ntra. Sra. de Montserrat

Carrer de la Presó, núm. 22.

La Directora d' aquest Colegi docent posa en coneixement del públich que desde 'l primer de Septembre próxim quedarán obertas las classes de 1.ª ensenyansa en sos tres graus de *parvuls*, *elemental* y *superior*, en quals seccions, especialment en la de *parvuls*, se seguirán ab tot rigorisme las teorías sustentadas per los eminents pedagogos Fœbel y Lopez Catalán.

CLASSES ESPECIALS

LABORS: D' adorno, tapicería, brodats, etc., etc., baix la direcció de D.ª Emilia Domingo.—FRANCÉS: Professora, Mme. Goujard.—SOLFEIX y PIANO: D. Ricardo Guinard.—DIBUIX y PINTURA: D. Ramón Casals.—CORTE: Modificació de figurins y montura de sombreros, D.ª Antonia Cabré.

Nota.—En lo referit Centre s' admeterán alumnas internas, mitj pensionistas y recomanadas ab subjecció al Reglament interior del mateix.—La Directora, **María Fabra.**

Recordeu als morts

Pera 'l 2 del próxim Novembre

PEDRAS MORTUORIAS

de marbre, varis colors travalladas al burí, mate y relleu, desde **15 pessetas**; dauradas á **meytat de preu**

50 per 100 de rebaixa en las inscripcions.—**De franch** la colocació en lo Cementir.

TALLER DE MARBRES

LLOVERA, 23. VIUDA VILA LLOVERA, 23.

Secció doctrinal

LAS BASES DE MANRESA

Unió Catalanista

bases pera la Construcció Regional Catalana acordadas per la Assamblea de Delegats celebrada á Manresa durant los dias 25, 26 y 27 de Mars de 1892.

Poder central

BASE 1ª.—*Sas atribucions.* Vindrán á cárrech del Poder central:

a) Las relacions internacionals.

b) L' exércit de mar y terra, las obras de defensa y la ensenyansa militar.

c) Las relacions económicas d' Espanya ab los demés paissos, y en consecuencia, la fixació dels aranzels y 'l ram d' Aduanas.

d) La construcció y conservació de carreterás, ferro-carrils, canals y ports que sian d' interés general. En las d' interés inter-regional podran posarse d' acort lliurement las regions interessadas, intervenint lo poder central sols en cas de desavinensa. Las vias de comunicació d' interés regional serán d' exclusiva competencia de las regions. Igual criteri se seguirá en los serveys de correus y telégrafos.

e) La resolució de totas las cuestions y conflictes inter-regionals.

f) La formació del pressupost anyal de gastos que, en lo que no arribin las rendas d' Aduanas, deurá distribuhirse entre las regions á proporció de sa riquesa.

Sa organisació.—Lo poder central s' organisará baix lo concepte de la separació de las funcions llegislativa, executiva y judicial.

Lo poder llegislatiu central radicará en lo Rey ó Cap d' Estat y en una Assamblea composta de representants de las regions, elegits en la forma que cada una estimi convenient; lo número de representants será proporcional al d' habitants y á la tributació, tenintne tres la regió á la que n' hi corresponguin menos.

Lo poder executiu central s' organisará per medi de Secretarías ó Ministeris que podrán ser: de Relacions exteriors, de Guerra, de Marina, d' Hisenda y del Interior.

Constituhirá lo poder suprém judicial un Alt Tribunal format per magistrats de las regions, un per cada una d' ellas, elegits per las mateixas; cuydará de resoldre 'ls conflictes inter-regionals y de las regions ab lo poder central y d' exigir la responsabilitat als funcionaris del poder executiu. Aquest tribunal no 's considerara superior gerárquich dels tribunals regionals que funcionarán ab entera independencia.

Disposicions transitorias.—Atenent que las relacions que, segons los preceptes constitucionals vigents, uneixen l' Estat ab la Iglesia han sigut sancionadas per la Potestat d' aquesta, se mantindrán aquellas, mentres abduas potestats de comú acort no las modifiquin.

Lo Poder central procurará concordar ab le Sant Pare la manera de subvenir la dotació de Cult y Clero y de provehir las dignitats y prebendas eclesiásticas en armonía ab la organisació regional; y tant si 's sosté 'l Real Patronat, com si 's restableix la disciplina general de la Iglesia, deurá procurarse que, respecte de Catalunya, 's previngui en lo Concordat que hagin de ser catalans los que exerceixin jurisdicció eclesiástica propia ó delegada, com també los obstenters de dignitats y prebendas.

Lo Deute públich avuy existent vindrá á cárrech del Poder central; mes aquest no podrá crearne de nou, quedant de compte de las diversas regions lo que en le esdevenidor contreguin pera son sosteniment y 'l de las cargas del Poder central.

Poder regional

BASE 2.ª—En la part dogmática de la *constitució regional catalana* 's mantindrá 'l temperament expansiu de nostra llegislació antiga, reformant, pera posarlas d' acort ab las novas necessitats, las sábias disposicions que conté respecte dels drets y llibertats dels catalans.

BASE 3.ª—La llengua catalana será la única que ab carácter oficial podrá usarse á Catalunya y en las relacions d' aquesta regió ab lo Poder central.

BASE 4.ª—Sols los catalans, ja ho sian de naixensa ja per virtut de naturalisació, podrán desempenyar á Catalunya cárrechs públichs, fins tractantse dels gubernatius y administratius que depengain del Poder central. També deurán esser desempenyats per catalans los cárrechs militars que importin jurisdicció.

BASE 5.ª—La divisió territorial sobre la que 's desenrotlla la gradació gerárquica dels poders gubernatiu, administratiu y judicial, tindrá per fonament la comarca natural y 'l municipi.

BASE 6.ª—Catalunya será la única soberana de son gobern interior: per lo tant, dictará lliurement sas lleys orgánicas; cuydará de sa llegislació civil, penal, mercantil, administrativa y processal; del establiment y percepció d' impostos; de la encunyació de la moneda, y tindrá totas las demés atribucions inherents á la soberanía que no corresponguin al Poder central segons la Base 1.ª

BASE 7.ª—Lo poder llegislatiu regional radicará en las Corts catalanas, que deurán reunirse tots los anys en época determinada y en lloch diferent.

Las Corts se formarán per sufragi de tots los caps de casa, agrupats en classes fundadas en lo travall manual, en la capacitat ó en las carreras professionals y en la propietat, industria y comers, mitjansant la corresponent organisació gremial en lo que possible sía.

BASE 8.ª—Lo poder judicial s' organisará restablint la antiga Audiencía de Catalunya; son president y vice-presidents, nombrats per las Corts, constituhirán la suprema autoritat judicial de la Regió, y s' establirán los tribunals inferiors que sian necessaris, devent ser fallats en un período de temps determinat y en última instancia dintre de Catalunya tots los plets y causas.

S' organisarán jurisdiccions especials com la industrial y la de comers.

Los funcionaris del ordre judicial serán responsables.

BASE 9.ª—Exercirán lo poder executiu cinch ó set alts funcionaris nombrats per las Corts, los qui estarán al devant dels diversos rams de la administració regional.

BASE 10.ª—Se regoneixerá á la *comarca natural* la major latitut possible d' atribucions administrativas pera 'l gobern de sos interessos y satisfacció de sas necessitats. En cada comarca s' organisará un Consell, nombrat per los municipis de la mateixa, quin exercirá las citadas atribucions.

BASE 11.ª—Se concedirán al *municipi* totas las atribucions que necessita pera 'l cuydado de sos interessos propis y exclusius.

Pera la elecció dels cárrechs municipals se seguirá 'l mateix sistema de representació per classes adoptat pera la formació de las Corts.

BASE 12.ª—Catalunya contribuhirá á la formació del exércit permanent de mar y terra per medi de voluntaris ó be d' una compensació en diners prévia-

ment convinguda com avans de 1845. Lo cos d' exércit que á Catalunya corresponga será fixo y á ell deurán pertanyer los voluntaris ab que hi contribuheixi.

S' establirá ab organisació regional la reserva, á la que quedarán subjectes tots los minyons d' una edat determinada.

BASE 13.ª—La conservació del ordre públich y seguretat interiors de Catalunya, estarán confiadas al somatent, y pera 'l servey actiu permanent se creará un cos semblant al de Mossos de la Escuadra ó de la Guardia civil. Dependrán en absolut totas aquestas forsas del Poder regional.

BASE 14.ª—En la encunyació de la moneda, Catalunya deurá subjectarse als tipos unitaris en que convingan las regions y 'ls tractats internacionals d' Unió monetaria, essent lo curs de la moneda catalana, com la de las demés regionals, obligatori en tot Espanya.

BASE 15.ª—La ensenyansa pública, en sos diferents rams y graus, deurá organisarse d' una manera adecuada á las necessitats y carácter de la civilisació de Catalunya.

La ensenyansa primaria la sostindrá 'l municipi y en son defecte la comarca; en cada comarca, segons sia son carácter agrícola, industrial, comercial, etc., s' establirán escolas prácticas d' agricultura, d' arts y oficis, de comers, etc. Deurá informar los plans d' ensenyansa, 'l principi de dividir y especialisar las carreras, evitant las ensenyansas enciclopédicas.

BASE 16.ª—La Constitució catalana y 'ls drets dels catalans estarán baix la salvaguardia del poder executiu catalá, y qualsevol ciutadá podrá deduhir demanda devant dels tribunals contra 'ls funcionaris que la infringeixin.

BASE 17.ª—*Disposicions tranzitorias:*—Continuarán aplicantse 'l Códich penal y 'l Códich de comers, pero en l' esdevenidor será de competencia exclussiva de Catalunya 'l reformarlos.

Se reformará la llegislació civil de Catalunya prenent per base son estat anterior al Decret de Neva Planta y las novas necessitats de la civilisació catalana.

Se procurará inmediatament acomodar las lleys processals á la nova organisació judicial establerta, y mentrestant s' aplicarán las lleys d' Enjuiciament civil y criminal.

Manresa 27 de Mars de 1892.—Per acort de la Assamblea de Delegats de la «Unió Catalanista».—Lo President, *Lluis Domenech y Montaner*.—Los Secretaris, *Joseph Soler y Palet*.—*Enrich Prat de la Riba.*

«El Centro Vasco»

y 'ls Reys á Bilbao

En la poca estada que aquestos féren á la ciutat del Nervion, sigué comentat per la prempsa 'l procedir de la societat dels bizkaitarras, quina conta uns 2000 socis, tots verament entussiastas pera tot quant siga d' interés pera la seva regió, y més encare, pera la més prompte reivindicació de la seva anyorada autonomía.

Hi ha qui aproba lo fet per la Junta de dit Centre, quina, havía fet issar la bandera bizkaitarra y adornar los balcons de la casa pera quant passés la familia real.

Se conta que altres socis, no trobant la cosa d' acort ab las sevas conviccions políticas, no varen parar ni armar fins haver fet treure los adornos, arriar lo pabelló regional y tancar los balcons de la casa.

Es feyna un xich difícil assegurar qui te rahó y lo que allí fos més convenient á las aspiracions dels nacionalistas vascos, estant, com estém á tanta distancia y desconeixent lo reglament interior del Cercle en qüestió. Malgrat aquets inconvenients, com que 'l tema 'ns es simpátich y 's relaciona molt directament ab nosaltres y per lo que en cas consemblant ens podría passar, cal bé que hi fem los nostres comentaris, precisant que 'ns orientém per lo que pugui ocorre un altre dia y exposar ab franquesa, clar y catalá, nostra humil opinió.

Entenêm que, una volta endiumenjats los balcons y issada la bandera, no procedía treurer adornos y menos encare arriar lo pabelló: *això nosaltres no ho fem sino á la forsa.*

Molt al contrari, estém d' acort ab que 's fes manifestació de respecte, no fos sino perqué aquet sempre está bé y posa en bon terreno al que 'n gasta. De no ferho aixís, es prevenirse malament envers á qui volém demanar alguna cosa y pot concedirla.

La autoritat, encare que no 'ns siga simpática, fa com la lley: *dura lex, sed lex*, y per lo tant no hi ha més remey que ajupirshi y maniobrar pera si s' en treu alguna cosa.

Pera nosaltres no ha faltat gens ni mica aquets regidors republicans que en algun lloch han anat al costat de sos companys le consistori á saludar á la primera autoritat; per això no creyém pas que hagin faltat á las sevas conviccions y aspiracions que aquestas suposan. No cobra del govern establert y monárquich, un catedrátich republicá? Qui ha considerat may menos republicans á n' en Castelar, Salmerón y tants altres, exercint cátedras en temps de monarquía? Ningú segurament. Per ventura algú ha vist gayre sovint que aspirants á regidor, diputat, etc., hagin rebutjat los vots dels seus contraris d' ideas políticas? Qui 'ns pot assegurar que en certas repúblicas no hi ha qui exerceix cárrech públich sense esser ó tenir conviccions republicanas molt arraigadas, y per això trobarse mantingut en son lloch á satisfacció del govern; quin, en tot temps, ha procurat y procura atreures la gent com cal, tot y saber que no té iguals preferencias políticas. Lo Papa mateix, no deixa de serho menos quant reb y ha donat audiencia á sobirans y embaixadors, siguin aquets cismatichs, protestants etc., no sent obstacle las sevas diferencias religiosas y políticas pera que tractin los seus assumptos y negocis.

Entenêm donchs que 'l bizkaitarras hagueren cumplert millor, no arriant la bandera, sino tenintla més alta que may, y anant á exposar una vegada més las sevas queixas y á demanar se 'ls hi tornés lo seu, procedir que 'ns hauría fet molt y molt pler veure repetit en totas las vilas y ciutats per allí ahont passés la familia real y 'ls seus ministres. Avuy dia, donat lo positivisme que domina, es molt més laboriós que en altre temps, lo que las ideas fassin vía y conquistin adeptes pera ferse obrir pas, y no dich jó, lo que ha de costar ferlas arribar á esser arbitres del poder.

No hi ha més: si algun dia 'l Catalanisme se trova en lo cas que comentém, aixís com som de parer que la seva propaganda y acció no han de parar may, precisa estiguém disposats pera que, tant bon punt la comitiva entri en terra catalana, comensar la feyna de presentar y solicitar l' adopció del nostre programa, y anar seguint igual en tots los indrets ahont fos possible la audiencia; es á dir; no parar may, fins á conseguir tot quant se pugui. Quan las ideas suran, ocupan la opinió, bullen, es quan van avant, puig que mouhen y fan mourer, y 'l moviment es vida y progrés y allí ahont aquets imperan se va endevant en lo que 's preté.

Pensém ab los irlandesos, xechs y magiars, aquets havent conseguit la seva autonomía y 'ls altres trevallant sens treva ni repòs fins que la tindrán.

M.

La guerra del Transvaal

Los inglesos esperan que la guerra acabará molt aviat; lo general Roberts ab tal motiu, va fent sos preparatius pera retornar á Inglaterra; y fins s' assegura que ab lo general en quefe se repatriarán algunas de las tropas británicas que forman l' Exércit d' operacions.

Tan terminants presuncions necessariament deuhen tenir algún fundament que las justifiqui: pero confessém ingenuament que, per ser potser més miopes que 'ls inglesos, aquest fundament no 'l trobém per cap part.

Base racional pera alentar esperansas tan falagueras com las que constituheixen aquest optimisme británich, hauría que buscarla principalment en l' aspecte que en la actualitat presenta la campanya; y si 'ls inglesos portessin sas triomfadoras armas per tots los ámbits del territori que pretenen conquistar; si 'ls espays ja sojutjats estiguessin realment sotmesos y allunyat tot temor de que en ells poguessin sufrir lo més llenger contratemps las tropas que 'ls guarneixen: si 'l poder dels boers estigués quebrantat per frecuents y formals derrotas, decaygut l' ánim dels combatents republicans y dubtosa la decisió de sos quefes de continuar la lluyta á tot tranzi, podría pensarse en la proximitat del terme de la guerra com una contingencia llógica, possible y encare probable.

Pero tot lo mon sab que res d' això ocorregué, sino tot lo contrari; las tropas inglesas, impotents pera obtenir una victoria decissiva, sóls poden avansar sobre 'l terreno que tenen devant, mercé á la previa y voluntaria autorisació dels boers que 'ls deixan avansar quan no convé á ses plans extremar la resistencia; encare així, lo terreno que conquistan no 'l dominan ni consegueixen deixar llinres d' enemichs lo país que van deixant endarrera, ab lo que constantment están amenassats de serios perills. En quant al esperit dels boers, be 's veu per fets molt recents que lluny de decaure cobra nous brios de dia en dia; que 'ls republicans donan probas de major activitat y decissió á mida que l' Exércit inglés s' extent y disemina per lo teatre de la guerra; que las líneas de comunicació dels inglesos careixen en absolut de garantías de seguritat y son frecuentement interrompudas per los boers en totas direccions; que ni Kruger, ni Botha, ni Dewet, ni Delarey están disposats á deixar sa actitut de eterna resistencia á la dominació británica, y que, per últim, molt més abunden los éxits boers que 'ls británichs.

Y si això es aixi, ¿en qué 's funda la presunció d' aquets respecte á la próxima terminació de la campanya, lo regrés de lord Roberts y la repatriació de part de son exércit?

Fins á la fetxa que pera tals aconteixements se fixa no media més temps que un mes. ¿Creu lo generalíssim británich que dintre d' un mes hauría dominat lo Transveal, pacificat l' Orange, sotmesos als quefes republicans ó imposat definitivament la soberanía inglesa als dos pobles boers que la rebutjan ab tota indignació?

Això no es racional ni pot aceptarse en cap modo; las profecías en la guerra están exposadas á grans quebras y á cap capdill de *seso* se li pot fixar fetxa pera sos triomfs, perque s' exposava á quedar en un espantós ridícol si sas prediccions no 's cumpleixen y rara vegada solen cumplirse ab tan matemátich exactitut.

Pero si á pesar de tot existeix lo propósit de que pera mitjos d' Octubre la guerra acabi y tornin á la Metrópoli lo general en quefe ab part de son exércit, possible es que 'l fundament d' aquesta determinació sía 'l que Inglaterra, convensuda de las inmensas dificultats que te que arrostrar en aquesta campanya, qual fí no 's vislumbra en plassos fixos del pervenir, se decideixi á abandonar la lluyta deixant als pobles boers amos de sa independencia á cambi del reconeixement per part d' aquéts de determinadas ventatjas á favor d' Inglaterra, de manera que la influencia d' aquesta Nació vingui á ser de fet lo que de dret pretenía que fos son domini.

Si la Gran Bretanya se disposa á seguir aquest camí pera la pau, no deixará d' obtenir un triomf en sas ambicions mercantils; pero per lo menos s' haurá salvat per ara la independencia dels boers; que aquéts ab tant tessó y heroisme han defensat.

Aquesta es, á nostre judici, la única solució que pot produhir una pau inmediata; si 'ls inglesos confían en altra y comptan ab arrebatre en absolut la independencia á las Repúblicas sud-africanas, ni pera mitjos d' Octubre ni pera mitjos del any próxim s' haurá donat la lluyta per acabada.

Y 'l temps sols ser lo millor testimoni.

CRÓNICA

En altre lloch del present número publiquém lo contingut de las «Bases de Manresa», las cuals anirém treyent á llum de tant en tant pera que aixís pugan enterarsen y possehirlas tothom que ho desitji.

—

«La Opinión», de Tarragona no ha contestat ni n' ha fet esment sisquera, al suelto que en nostra edició d' ans d' ahir li dedicarem, desmentintli lo que 'n digué del meeting de propaganda catalanista que 'l prop passat dissapte devía celebrarse á la vehina vila de Cambrils.

Per tota la provincia son coneguts los punts de serietat que calsa'l colega tarragoní y, per lo tant, no hi ha que ferli cas de lo que diga pera treure importancia als actes de propaganda catalanista.

—

Per no haverse reunit suficient número de senyors regidors no 's celebrá ahir nit la sessió de primera convocatoria corresponent á la present setmana.

—

Lo recaudat en lo dia d' ahir en la Administració de consums per diferents especies puja á la cantitat de 1224'58 pessetas.

—

Hem rebut una atenta carta de la ilustrada directora de la «Academia Frœbeliana», senyoreta D.ª María Fabra, en la que 'ns fá sapigner lo plausible plan que te en projecte; quin es lo de obrir classes nocturnas gratuítas pera adultas, baix lo patronat de la prempsa local.

La idea, en tots conceptes, no pot ser millor y sols manca que 'l resto dels colegas, com no dubtém farán, l' aculleixi y patrocini com mereix.

De totas maneras felicitém á la senyoreta Fabra, tant per lo benefici que reportará al foment de la ensenyansa local, en la classe necessitada, com per la bona intenció que l' ha guiat al concebir tan útil projecte.

En agrahiment, donchs, á la distinció que 'ns fá y als sacrificis que de sa part li tocarán conti ab nosaltres en tot cuant en aquest interessant assumpto poguém servirli.

Demá contestarém al suelto que, reproduhit de *La Opinió* de Tarragona, publicá ahir nostre apreciable colega local *La Autonomia*; fent referencia al meeting de Cambrils.

Y consti que ja 'ns va escamant que 'l paper Torres fassi tant la part del de certas personas poch amigas del be de nostre terra.

Durant lo mes d' Agost próxim passat han entrat en lo port de Tarragona 77 barcos; 54 de vapor y 23 de vela, ab un total de 42.429 toneladas, 1.410 tripulants y 21 passatjers pera aquesta.

Classificats dits barcos per banderas resulta: espanyola 56, italiana 5, inglesa 4, grega 2, sueca y noruega 2, danesa 2, russa 1 y holandesa 1.

En igual período de temps han sigut despaxat. 71 barcos: 38 pera 'l extrenjer y 33 pera cabotatje.

Durant lo mes d' Agost de 1899 han entrat 74 barcos y foren despaxats 76.

Segons noticias rebudas en lo Govern civil, los pagesos de la Selva están celebrant varias reunions á fi de constituhirse en societat pera defensar sos interessos, en contra de 's industrials expendedors d' articles de consum, abrigant lo propósit d' establir tendas de comestibles per son compte.

Dels datos facilitats per la Direcció general d' Aduanas sobre 'l tráfich comercial en la Península y Balears durant lo passat mes d' Agost, resulta que la importació ha tingut una baixa de 6 967.739 ptas., y la exportació aixís mateix de pessetas 5 662.494, comparadas ab la d' igual período del any anterior.

Heus aquí 'l resultat del repartiment dels 131 homes senyalats á la sona de Tarragona, núm. 33, per Real decret de 27 d' Agost de 1900 pera contribuhir al cupo del servey actiu, girat sobre la base dels 222 que forman lo número de reclutas declarats soldats en la revisió practicada aquest any:

Partit de Falset

Arbolí, 0 soldats; Argentera, 2; Bellmunt 0; Bisbal de Falset, 1; Cabacés, 0; Capsanes, 0; Ciurana, 1; Colldejou, 0; Cornudella, 1; Dosaiguas, 0; Falset, 2; Figuera, 0; García, 1; Gratallops, 0; Guiamets, 0; Llua, 0; Margalef, 1; Marsá, 1; Masroig, 1; Molá, 1; Mora la Nova, 2; Morera, 0; Palma, 0; Poboleda, 3; Porrera, 0; Pradell, 0; Pratdip, 2; Riudecanyas, 0; Tivisa, 5; Torre del Espanyol, 1; Torre de Fontaubella, 0; Torroja, 1; Ulldemolins, 0; Vandellós, 1; Vilanova de Escornalbou, 0; Vilanova de Prades, 0; Vilella alta, 1; Vilella baixa, 1; Vinebre, 0.

Partit de Gandesa

Arnes, 1 soldats; Ascó, 3; Batea, 2; Benisanet, 1; Bot, 1; Caseras, 0; Corbera, 2; Fatarella, 2; Flix, 2; Gandesa, 1; Horta, 2; Miravet, 2; Mora d' Ebro, 0; Pinel, 1; Pobla de Masaluca, 0; Prat de Compte, 0; Ribarroja, 0; Villalba, 0.

Partit de Reus

Aleixar, 0 soldats; Altorja, 2; Almoster, 0; Borjas del Camp, 1; Botarell, 0; Cambrils, 1; Castellvell, 0; Irlas, 0; Maspujols, 1; Montbrió de Tarragona, 1; Montroig, 1; Musara, 0; Reus, 8; Riudoms, 1; Riudecols, 0; Selva, 1; Vilaplana, 0; Vinyols, 0.

Partit de Tarragona

Canonja, 3 soldats; Catllar, 2; Constantí, 1; Morell, 0; Pallaresos, 1; Perefort, 0; Pobla de Mafumet, 1; Rourell, 0; Renan, 0; Secuits, 0; Tamarit, 0; Tarragona, 8; Vilaseca, 1.

Partit de Tortosa

Alcanar, 2 soldats; Aldover, 2; Alfara, 0; Ametlla, 1; Amposta, 2; Benifallet, 0; Cenia, 1; Xerta, 1; Fraginals, 1; Galera, 0; Ginestar, 2; Goriall, 2; Masdenverge, 3; Mas de Barberans, 2; Pauls, 0; Perelló, 3; Rasquera, 1; Roquetas, 3; San Carlos de la Rápita, 0; Santa Bárbara, 2; Tivenys, 2; Tortosa, 14; Ulldecona, 4.

Total, 131.

Secció oficial

Registre civil

dels dias 11 y 12 de Septembre de 1900

Naixements

Josepha Carpa Gaya, de Joan y Rosa.

Matrimonis

Angel Rey ab Leonor Andreu.

Defuncions

Francisca Gavaldá Marqués, 45 anys, Palo Santo.
—Engracia Martí Sabaté, 81, Camí Tarragona.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Felip.
Sant de demá.—La Exaltació de la Santa Creu.

Anuncis particulars

¡Oh malalts que patiu!

Recobreu la alegria, donchs en pochs dias recobrareu la salut encarque sia 'l mal crónich de més de vint anys.

Pera més detalls llegeixis en 4.ª página **Miraculosos confits ó Injecció anti-venéreos y Roob anti-sifilitich COSTANZI.**

EN VENTA

En la propietat de D. Jordi Pellisé situada á un kilómetre d' aquesta ciutat, llindant ab la carretera de Salou, hi ha varis trossos de terra, de cabuda un jornal aproximadament, pera vendre.

Pera informes dirigirse al mateix amo ó á D. Bonaventura Carpa, Farmacia, Reus.

INTERESSANT

Tots los amos de tallers de Ferreria d' obra negra de la ciutat de Reus, á sa clientela y al públich en general, los hi participan lo següent:

Desde 'l dia primer d' octubre próxim, fins al 31 de Mars de 1901 en los diumenges y demés dias festius entre setmana, tindrán sos tallers oberts pera poguer ferrar desde las set del matí fins á las dotze del mitjdia, y desde 'l dia primer d' Abril al 30 de Septembre s' obrirán á las sis del matí fins á las onze que es la hora de deixar la tasca los dependents.

Las setmanas en que hi hagi dos festas ó mes seguidas, en la segona no 's ferrará.

Tampoch s' encendrá la fuganya pera fer cap travall en ella excepció de tenir que calentar alguna ferradura pera ferla venir ó ferrar á foch.

Aixi successivament anirán regint tots los anys veniders.

Acordat á Reus lo dia 29 d' Agost de 1900.LA JUNTA.

COLEGI DE NTRA. SRA. DEL PILAR

DIRIGIT PER

D.ª Angela Maleras Fabregat

Desde 'l primer de Septembre quedan obertas en dit colegi, establert en lo carrer de Santa Anna núm. 21, primer, las classes corresponents a la instrucció primaria, y superior, las de labors y las de Dibuix, Música y Francés. *C*lases especials de 8 á 9 del matí y de 12 á una de la tarde.

Colegi de 1.ª y 2.ª ensenyansa

—Y—

Escola de Comers

DEL

INSTITUT DE REUS

Director esperitual

Rnt. Doctor D. RAMON MINGUELL

Están obertas las matrículas pera la segona ensenyansa, Teneduría de Llibres, Francés, Inglés, Italiá, Carreras Mercantils de Perit y Professor, tots los graus de la primera ensenyansa, Música, Dibuix y Gimnassia.

Nostra Escola de Comers es la única d' aquesta provincia, que per l' Excm. senyor Ministre d' Instrucció pública y Bellas Arts, te concedida comissió de exámens de la Escola Oficial de Comers de Barcelona.

Pera totas las ensenyansas s' admeten alumnos interns, mitj pensionistas, encarregats y externs.

Pera més detalls dirigirse á la Secretaría del Colegi.

Lo Director,
JOSEPH OLLÉ.

COLEGI DE 1.ª Y 2.ª ENSENYANSA

DE

NTRA. SRA. DE MISERICORDIA

DIRIGIT PER

D. Joseph María Domingo

Llicenciat en Ciencias

Reus.—Arrabal alt de Jesús, 44.—Reus.

Lo dia primer de Juny doná principi un curset preparatori pera l' examen d' ingrés indispensable als que desitjin cursar lo Batxillerat.

Durant l' istiu continuarán obertas las classes de Párvuls, Elemental Superior y las especials pera Senyoretas de 8 á 9 y de 12 á 1.

Lo dia 15 del proxim Setembre s' obrirá la matrícula pera las classes de 2.ª ensenyansa, comers, dibuix, pintura, gimnassia, solfeig y música vocal é instrumental; totas á cárrech de reputats Professors.

Existeix també en lo Colegi la Sucursal del Seminari de Tarragona.

Director espiritual lo Rvnt. D. Pau Cesari.

Professor de Religió lo Rvnt. D. Joan Rius.

Los resultats en la ensenyansa son positius, la educació cristiana y 'l tracte ab los pensionistas es de familia, procurantloshi una alimentació abundant y nutritiva.

S' admeten pensionistas, mitj-pensionistas y externs.

Reus 27 de Maig de 1900.

IMPORTANTÍSSIM

als herniats (Trencats)

Lo que acredita á una casa de comers no son precisament las alabansas inusitadas ni 'l reclám de falsos remitits y certificats, medis molt empleats en las grans capital; pero aquí, ahont tots nos coneixém, sols los fets ab sa incontrastable elocuencia assentan las reputacions; per aixó aquesta casa s' enorgulleix d' haver fet de cada comprador un parroquiá y de cada parroquiá un propagandista entussiasta.

Son molts los que han acudit á consultarme creguts d' estar herniats (trencats) y fet lo regoneixement s' han convensut de lo contrari.

La opinió dels senyors facultatius d' aquesta comarca respecte al meu establiment «La Creu Roja» y 'ls set anys de práctica en la casa Clausolles de Barcelona, son garantías que no olvida 'l públich.

Braguers de tota classe lo més práctich y modern pera la curació de las hernias

Especialitat en braguerets de cautchuc pera la complerta y prompta curació dels tendres infants.

Elastichs omopláctichs pera evitar lo carregament d' espatllas.

Faixas hipogástricas pera corretjir la dilatació y abultació del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá especialista en lo tractament de las hernias.

ESTABLIMENT

LA CREU ROJA

PLASSA DE PRIM.-REUS

Colegi de la Inmaculada Concepció

pera senyoretas

á cárrech de D.ª Antonia Martorell de Falcó

Aquest acreditat colegi inaugura lo 15 de Septembre las classes de Piano, Dibuix, Pintura y Esculptura y Francés. Ademés de la ensenyansa literaria y Labors en tota sa extensió, hi haurá un curs de *Lencería* pera las senyoretas que desitgin apendre la confecció de roba blanca.

Totas las assignaturas se donarán per Professors competents.

S' admeten pensionistas, mitj pensionistas y recomenadas.

Carrer de la Font, núm. 2.

Telégramas

Madrid 12.

He arribat lo senyor Silvela.

—Lo senyor Silvela reunirá 'l dissapte los ministres en Consell.

En aquet casi es segur que s' acordará 'l restabliment de las garantías constitucionals á Madrid. En quant á Barcelona aquestas seguirán suspesas perque lo govern creu necessaria la suspensió davant de la crisis obrera.

Dels Pressupostos no s' espera que 'ls ministres ne parlin en lo Consell del dissapte sino per pura fórmula.

Aixó dels Pressupostos va llarch; tan llarch, que algunes amichs del Govern han dit que aquet te 'l propósit de que regeixin los Pressupostos actuals, tot l' any que ve.

Imp. Celestino Ferrando, Plassa de la Constitució, 7.

PASTILLAS FONT

Cloro-Boro-Sodicas á la Cocaina y al Mentol

Son lo millor remey en las laringitis caterrals en general, amigdalitis y faringo-laringitis, tant exudativa com ulcerosa y granulosa; tos faríngea, ronquera, afonía y en general en las inflamacions de la gola, etc.

Dipósit general. Farmacia de A. SERRA.—REUS.

De venta en totas las bonas farmacias y principals droguerías.

CENTRO DE TRADUCCIONS

Y

Escola de Teneduría, Francés, Inglés y demés estudis de Comers

DIRIGIDA PER

D. ZACARÍAS HERRERO

Graduat de la Escola Superior de Comers de Barcelona

MONTEROLS, 10, segon.—REUS.

Primera y única d' aquesta ciutat ab titol ó qual director perteneixi á la carrera y ab dedicació exclusiva á la ensenyansa mercantil.

Honoraris, cinch pessetas mensuals

Secció comercial

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, 27.

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir.

Interior	73'80	Cubas del 86	87'50
Colonial	118'	Cubas del 90	73'06
Orenses	24'	Amortisable	92'95
Norts	54'80	Ob. 5 p§ Almansa	'
Alicants	80'50	Id. 3 p§ Fransas	52'50
Filipinas	'		
PARIS		MADRID	
Exterior	73'40	Interior	73'75
GIROS			
París	30'25	Londres	32'75

Se reben órdres pera operacions de Bolsa Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas de tots los paissos.

J. Marsans Rof

Representant, Joaquim Sociats

CARRER SANTA ANNA, 26.

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde del dia d' ahir.

Interior	73'80	Aduanas	'
Amortisable 5 0[0	92'90	Norts	54'75
Colonial	117'50	Alicants	80'55
Cubas 1886	87'50	Orenses	'
Cubas 1890	73'	Obs. 6 Fransas	95'50
Filipinas	'	Id. 3 0[0 jd.	52'50
Exterior París	73'40	Id. Almansa 3 0[0	'
GIROS			
París	30'25	Londres	32'75

Ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.—Comprá y venda al contat de tota classe de valors.—

Descompte de cupons.—Compra de monedas d' or y bitllets de tots los paissos.—Giros sobre Barcelona y Madrid.

Cambis corrents

en lo dia d' ahir donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner.	Paper.
Londres 90 dias fetxa.	'	32'20	'
» 8 dias vista	'	'	'
» vista	32'45	'	'
París 8 dias vista		'	'
» vista	29'55	29'50	'
Marsella 90 dias fetxa	29'15	'	'
Hamburg	'	'	'

VALORS LOCALS	DINER	PAPER	OPER.
ACCIONS	Ptas.	Ptas.	
Gas Reusense.		675	
Industrial Farinera	700		700
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	700		
Manufacturera de Algodón		150	
C.ª Reusense de Tranvías	25		
C.ª Reusense de Tranvías privilegiadas 5 per 100	300	350	

Ferrocarril económich de Reus á Salou

Servey de trens

que regirá desde'l 3 de Setembre 1900

SORTIDAS DE REUS.—Matí: 4'10, 5'45, 9'00.—Tarde: 12'35, 2'32, 3'56, 5'20 y 6'44.

SORTIDAS DE SALOU.—Matí: 4'56, 7'21 y 10'49.—Tarde: 1'45, 3'15, 4'39 y 6'03.—Nit: 7'25.

Reus 26 d' Agost de 1900.

LLIBRES

Poesías, de D. Eugeni Mata y Mirons.—Una pesseta, 'l tomo.

Rosari del cor, poesías de D. Francisco Gras y Elías.—Dues pessetas, lo tomo.

Se venen en l' Imprempta d' aquest diari.

Interessant als viticultors

CARTILLA RÚSTICA

PERA US DEL CULTIVADOR

DE LA

VINYA AMERICANA

PUBLICADA

Per la Redacció de «El Labriego»

Vista la bona acullida que ha meregut la primera edició d' aquesta CARTILLA RÚSTICA impresa en idioma catalá, tota vegada que 's vegé agotada en un breu espay de temps, la Redacció de «El Labriego» cregué convenient procedir á sa reimpresió al castellá, degudament aumentada.

Dita CARTILLA la forma un volúmen en 8.ª major de 440 páginas y 's ven al preu de 6 rals l' exemplar en aquesta imprempta.

AVÍS

La Camisería de JOSEPH MARTORELL, s' ha traslladat del Arrabal Santa Anna, núm. 10, al carrer de Monterols, núm. 40.

Gran novetat en corbatería, géneros de punt botons y gemelos pera camisas.

Se confeccionan calsetets, camisas, colls y punys.

Especialitat en la mida

A. SALVATI COSTANZI

Carrer Diputació, 435. Barcelona

MIRACULOSOS ◆ CONFITS

O INJECCIÓ ANTIVENÉREOS Y ROOB ANTISIFILITICH

COSTANZI

No pochs envejosos sufreixen grandement per lo favor cada dia més creixent que mereixen del públich de totas nacions los Remeys **Costanzi**, que han curat mils de malalts de **venéreo** y **sífilis** encare sent ses mals crónichs de més de 20 anys.

Dits medicaments son d' efecte tan maravellós pera *estrenyiments uretrals*, que en 20 ó 30 dias están totalment curats, evitant ademés las perillosas *candelillas*. En dos ó tres dias será radicalment curada la *purgació* recent y en cinch ó sis dias la *crónica* y gota militar. Inmillorable pera las *úlceras* y *fluix blanch* de las *donas*, *arenillas* y *catarros* de la *vejiga*, *escozores uretrales*, *cálculs*, *retencions d' orina* y *demés infeccions genito urinarias* y especialment la *sífilis* encarque sia hereditaria. Pera la curació de la *sífilis*, lo Roob ha donat probas patents d' una superioritat incontestable sobre tots los antisifilitichs fins ara coneguts, perque es l' únich que no conté *Ioduro de Potasio* ni cap *sustancia Mercurial*. Per lo contrari, la missió del Roob estriba precisament en contrarrestar los efectes de tals sustancias, tan desastrosos pera la salut, ja que com es sabut causan malaltías no molt fácils de curar. Lo Roob te ademés la ventatja de poderse usar ab profit en cualsevol mes del any. Als incrédols se 'ls hi admet lo pago una vegada curats, previ lo tracte especial y exclusiu ab l' inventor. *Carrer Diputació*, 435, *Barcelona*.—Preu de la **Injecció Costanzi**, pessetas 4. Preu dels Confits antivenéreos pera quins no vulguin usar injeccions, pesseta 5. Roob antisifilítich, lo Frasco, pessetas 4. Pera provincias afegir pessetas 1'60. Dits medicaments están de venta en totas las Farmacias. A Reus en la Farmacia de **D. Anton Serra**, Arrabal de Santa Anna, 80, en la del **Dr. Carpa** y en la Droguería de **D. Francisco Freixa**, Plassa de Prim, 1.

ALTAS

Y

BAIXAS

pera la contribució

Se 'n venen en la Imprempta d' aquest diari.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

Servey dels trens de viatjers

De Mora á Reus

SORTIDA		ARRIBADA
4'49 m.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	7'54 m.
5'45 m.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe........	7'01 m.
8'44 m.	tren mercancías cotxes de 2.ª y 3.ª classe	12'31 t.
12'02 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe	1'53 t.
5'23 t.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	8'48 n.

De Reus á Mora

SORTIDA		ARRIBADA
7'01 m.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	9'49 m.
1'26 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe	3'14 t.
3'28 t.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	6'29 t.
7'03 n.	tren de id. ab cotxes 2.ª y 3.ª classe	10'06 n.
9'23 n.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe.........	10'31 n.

De Reus á Barcelona

SORTIDA		ARRIBADA	
4'43 m.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe (1)	8'22 m.	Línea Vilanova
4'43 m.	» » » » » » »	9'41 m.	» Vilafranca
7'09 m.	tren exprés ab cotxes de primera classe.......	9'21 m.	
4'01 t.	tren de mercancías ab cotxes 2.ª y 3.ª classe	7'34 n.	
1'59 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª clase.....	5'08 t.	
6'35 t.	tren mixto ab cotxes de 2.ª classe (2).........	10'13 n.	

De Barcelona á Reus

SORTIDA		ARRIBADA	
5'25 m.	tren mixto ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe (3)	10'17 m.	Línea Vilafranca
9'51 m.	tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe	1'01 t.	
11'15 m.	tren mercancías ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe	6'35 t.	
1'55 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe	5'31 t.	
7'02 t.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe.........	9'45 n.	

Reus 1 de Juliol de 1899.

(1) Trasbort á Sant Vicens.
(2) Idem á Roda y Sant Vicens.
(3) Idem á Sant Vicens y Roda.

Publicacions regionalistas que 's reben en aquesta Redacció.

«La Renaixensa», diari de Catalunya; «Diari de Catalunya», «Joventut», setmanari; «L' Art del Pagés», quinzenari; «Lo Teatro Regional», setmanari, «Lo Teatro Catalá» setmanari, tots de Barcelona.—«La Veu del Ampurdá», setmanari, de Figueras.—«La Veu de Montserrat», setmanari, de Vich.—«La Costa de Llevant», setmanari, de Blanes.—«L' Olotí», setmanari, y «Sanch Nova», de Olot.—Lo Geronés», setmanari, de Girona.—«La Veu del Vallés» setmanari, de Granollers.—«Lo Vendrellench», setmanari, del Vendrell.—«Lo Camp de Tarragona», setmanari, de Tarragona.—«La Veu de Tortosa», setmanari, de Tortosa.—«La Revista Gallega», setmanari de Coruña (Galicia).—«Euskalduna», setmanari de Bilbao (Biscaya).—«El Eco del Guadalope», de Alcañiz y «El Compromiso» de Caspe (Aragó).